

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
 รอบการประเมินที่ ๒ / ๒๕๖๖ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ชื่อ-นามสกุล นางสาวอรอนงค์ บัวดำ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

หน่วยงาน กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒

หัวข้อการพัฒนา มาตรฐานกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework standard)

วิธีการพัฒนา การฝึกอบรมพัฒนาทางไกลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-Training

วันที่พัฒนา ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ สถานที่ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒

หน่วยงานที่จัดอบรม สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนา
 รัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

สรุปสาระสำคัญ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

Data Governance for Government

๑. ความสำคัญและที่มาของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

ข้อมูลจัดเป็นทรัพย์สินที่สำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงาน แต่ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐยังประสบกับปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาเชิงนโยบายและปฏิบัติ ทั้งในเรื่องความซ้ำซ้อนของข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล การรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูล ความถูกต้อง ความครบถ้วน ความเป็นปัจจุบัน การเปิดเผยข้อมูล เช่น หน่วยงานเจ้าของข้อมูลไม่อนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล กระบวนการขอใช้ข้อมูลซับซ้อนและใช้เวลานาน ข้อมูลไม่อยู่ในรูปแบบที่ใช้งานต่อได้ง่าย และยังไม่มีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ประเด็นปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ อาจเป็นผลมาจากการบริหารจัดการข้อมูลที่ไม่ครอบคลุมและไม่ชัดเจนของหน่วยงาน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการและแนวปฏิบัติในธรรมาภิบาลข้อมูลและบริหารจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นิยามของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ : ในมุมมองของภาครัฐ ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) หมายถึง การกำหนดสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูลทุกขั้นตอน เพื่อให้การได้มาและการนำไปใช้ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนตัว และสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคง

ปลอดภัย โดยใช้ข้อมูลเป็นหลักในการขับเคลื่อนประเทศ เช่น การใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์การตัดสินใจเชิงนโยบายและการบริหารราชการแผ่นดิน การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการประชาชน การเสริมสร้างและผลักดันธุรกิจที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมข้อมูล ธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐ จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูล

ธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐ : การกำหนดสิทธิ หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐทุกขั้นตอน

เพื่อให้การได้ข้อมูลหรือนำเข้าข้อมูลของหน่วยงานของรัฐไปใช้ได้อย่างถูกต้อง จึงมีพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.๒๕๖๒ (มาตรา ๘)

โดยมีเนื้อหาสำคัญ คือ

๑. การกำหนดสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ
๒. การมีระบบบริหารและกระบวนการจัดการและคุ้มครองข้อมูลที่ครบถ้วน
๓. การมีมาตรการในการควบคุมและพัฒนาคุณภาพข้อมูล พร้อมการวัดผลการบริหารจัดการข้อมูล
๔. การกำหนดนโยบายหรือกฎเกณฑ์การเข้าถึง และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจน
๕. การจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลของภาครัฐ

๒. กรอบธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน

กรอบธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆผนวกเข้าด้วยกัน ทั้งในด้านของนิยามและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล บุคคล และกระบวนการซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีความสำคัญที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการ ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้

กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน						
๑. โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ						
คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล		ทีมบริการข้อมูล		ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับข้อมูล		
๒. กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ						
การวางแผน	การปฏิบัติ	ตรวจสอบวัดผลและรายงาน		การปรับปรุงธรรมาภิบาลข้อมูล		
๓. การวัดการดำเนินการและความสำเร็จของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ						
ถูกต้อง	ครบถ้วน	เป็นปัจจุบัน	มั่นคงปลอดภัย	รักษาความเป็นส่วนตัวบุคคล	เชื่อมโยง	เป็นประโยชน์
๔. นิยามและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล						
สภาพแวดล้อมของธรรมาภิบาลข้อมูล			นิยามข้อมูล		กฎเกณฑ์ของข้อมูล/นโยบายข้อมูล	

๓. ขั้นตอนการทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

การทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐนั้น ช่วยให้สามารถทราบสถานะปัจจุบันของหน่วยงานของเราว่าพร้อมหรือไม่พร้อมในเรื่องอะไร ที่สำคัญจะช่วยเรียงลำดับขั้นตอนที่เหมาะสมในการทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐได้เป็นอย่างดี โดยขั้นตอนในการทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย ๙ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนการทำธรรมาภิบาลข้อมูล ภาครัฐ	รายละเอียด
๑. ศึกษาสภาพแวดล้อม	สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน และภายนอกหน่วยงาน เช่น วัฒนธรรมองค์กร ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ ประกาศ หรือข้อสั่งการต่างๆ
๒. การกำหนดขอบเขต	ระดับความพร้อมของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ๐-๕ ระดับ ๐ : None ๑: Initia ๒: Managed ๓: Standardized ๔ :Advanced ๕ : Optimized
๓. กำหนดบทบาทความรับผิดชอบ	มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล/ทีมบริการข้อมูล/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับข้อมูล
๔. สื่อสารและสร้างการรับรู้	๑. แผนการสื่อสารและการติดตามการดำเนินงาน สื่อสารอย่างไร ใครรับสาร มีผลกระทบหรือไม่ ๒. สร้างการรับรู้และตระหนัก ขอบเขต นโยบายเป้าหมาย แผนงาน ผลสัมฤทธิ์ การมีส่วนร่วม
๕. วางแผน	วัตถุประสงค์ ความต้องการและความหวัง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กระบวนการ และเอกสารที่ต้องทำ ทรัพยากรที่ต้องใช้ การตรวจสอบและติดตาม วัดผล
๖. กำหนดนโยบายข้อมูล	๑. นโยบายข้อมูลสำหรับสาธารณะ การแจ้งให้สาธารณะทราบถึงนโยบาย และการจัดการข้อมูลของหน่วยงาน ๒. นโยบายข้อมูลสำหรับภายในหน่วยงาน การสื่อสารให้ทุกคนภายในหน่วยงานทราบ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในการจัดการข้อมูลของหน่วยงาน
๗. กิจกรรมหลักในการดำเนินการ	๑. จัดทำบัญชีข้อมูล และระบุชุดข้อมูลภายในหน่วยงาน ๒. จำแนกข้อมูล กำหนดชั้นข้อมูล กำหนดแนวทางในการบริหาร ทำคำอธิบายข้อมูล ทำพจนานุกรมข้อมูล
๘. ติดตามและวัดผล	กำหนดสิ่งที่ต้องติดตามและวัดผล วิธีการที่จะติดตาม ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ
๙. ตรวจสอบประเมินและรายงานผล	การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ผลการตรวจสอบ ประเด็นที่พบ ความต้องการ/ความคาดหวัง ผลประเมินความเสี่ยงข้อมูล ข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้

๑. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเพิ่มขึ้น
๒. สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

(นางสาวอรอนงค์ บัวดำ)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

(นางสาวลัญจวรรณ เอี่ยมวรการ)

ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน